بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތް

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2025/HC-B12/32
- އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- އިސްތިއުނާފު ދެކޮޅުވި ފަރާތް: ހުސައިން ޝާކިރު / ސާޖިލް، ނ. ކެނދިކުޅުދޫ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް
ފަނޑިޔާރު ހުސައިނާ މުޙައްމަދު
ފަނޑިޔާރު އަބްދުލްމާނިއު ހުސައިން

ނިމުނު ތާރީޚު: 11 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1447
03 ސެޕްޓެމްބަރު 2025

ހައިކޯޓުގައި މައްސަލަ ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވުނު ތާރީޚު:

27 ޞަފަރު 1447

21 އޯގަސްޓު 2025

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ނިންމުން:

- **ނަންބަރު:** 145-J/MA/2025/1473
- **ނިންމި ތަން:** ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- **ބާވަތް:** ކޯޓު އަމުރު
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު:** 22 ޖުލައި 2025
- **ނިންމުނު ތާރީޚު:** 23 ޖުލައި 2025

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް

ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް

ވަކީލު ތަރަފުން:

ސީނިއަރ ސްޓޭޓް ޕްރޮސިކިއުޓަރ އާމިނަތު ރިޝާ

ސްޓޭޓް ޕްރޮސިކިއުޓަރ މުޙައްމަދު [illegible]

އިސްތިއުނާފަށް ރައްދުވާ ފަރާތް

ށ. ކޮމަންޑޫ، ސޯލީ، ޙުސައިން ޝާހިދު

ވަކީލު ތަރަފުން:

[illegible] [illegible] [illegible] އާއި މުޙައްމަދު

[illegible] [illegible] [illegible] މުޙައްމަދު [illegible]

ޖިނާއީ - ކޯޓު އަމުރު - [illegible] - ބަންދުކުރި ގޮތަށް ބަދަލުކުރުން - ހައިކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ގޮތުގެ އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅުން

[illegible]

މައްސަލައިގެ ފަރާތްތައް:

1. މިއީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2025/1473 (23 ޖުލައި 2025) ކޯޓު އަމުރަކީ ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ނިންމާފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] (މީގެފަހުން "އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ގަވާއިދު" ނުވަތަ "[illegible] [illegible] [illegible]") [illegible] [illegible] [illegible]. މި [illegible] އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތަކީ ހ. [illegible]، [illegible]، ހުސައިން ސާބިރު[1] (މީގެފަހުން "އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅި ފަރާތް" ނުވަތަ "ހުސައިން ސާބިރު")އެވެ.

މައްސަލައިގައި [illegible]:

2. ހުސައިން ސާބިރު އާއި އިތުރު ބައެއް ބައިވެރިވެގެން މަސްތުވާތަކެތި ބޭނުންކުރުން، ގެންގުޅުން އަދި އެތެރެކުރުމުގެ ވިޔަފާރިކުރުމުގެ ތުހުމަތުގެ މައްސަލައަކާ ގުޅިގެން ކޯޓު އަމުރެއްގެ[2] ދަށުން 02 ޖުލައި 2025 ދުވަހު ހުސައިން ސާބިރު ހައްޔަރުކޮށްފައިވެއެވެ.

3. [illegible]، [illegible] [illegible] ހުސައިން ސާބިރުގެ ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރެވިފައެވެ. [illegible]، [illegible] ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމުގެ ގަވާއިދު ނަންބަރު 2021-SC-REG-01 ([illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު)[3]ގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރާއި، 4

---

[1] ދރއދ ނަންބަރު A268516.

[2] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/HA/2025/428 (02 ޖުލައި 2025) ކޯޓު އަމުރު.

[3] މީގެފަހުން "[illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު" ކަމަށް ބުނެވޭނެ.

ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ކަންކަން ފުރިހަމަވާކަމަށް ބެލުމާއި، މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށްޓަކައެވެ.[4]

4. އެހެންކަމުން، މި ސަބަބުތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ގެ[5] 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގެ ދަށުން 30 ދުވަހަށް ބަންދުކުރުމަށް އެދި ފުލުހުންގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅުއްވުމުން،[6] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2025/1473 (23 ޖުލައި 2025) ގެ އަމުރުން ނިންމާފައިވަނީ [illegible] [illegible] [illegible] ބަންދުން ދޫކުރުމަށެވެ. އެ އަމުރުގައި ބަންދުން ދޫކުރުމަށް އަމުރުކުރި ސަބަބު ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ، "ތުހުމަތުކުރެވޭ މިންވަރަށް ހެކި [illegible] ދެކެން. މީނާ ބަންދުގައި [illegible] [illegible] މީނާގެ [illegible] ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުފެންނާތީ" މިފަދައިންނެވެ.

5. މި ޤަޟިއްޔާއިން ބަލާފައިވަނީ ބުނެވިދިޔަ އަމުރުގެ އިސްތިއުނާފެވެ.

އިސްތިއުނާފުގެ ނުކުތާ:

6. ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2025/1473 (23 ޖުލައި 2025) ގެ އަމުރު [illegible] ސަރުކީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފުވާކަމަށް ބުނެ، [illegible] [illegible] [illegible] ފަރާތުން އެ

---

[4] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2025/1344 (08 ޖުލައި 2025) ގެ އަމުރު.

[5] މިފަހުން "ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު" ކަމަށް ބުނެވޭނެ.

[6] [illegible] [illegible] [illegible] ނަންބަރު MF/211394 (22 ޖުލައި 2025) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ނިންމުން އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް 01 (އެކެއް) ނުކުތާ ހުށަހަޅައި އެނުކުތާއާމެދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ވާހަކަ ދައްކާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ހުށަހެޅި؛

6.1 ނުކުތާއަކީ: އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ އަމުރަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޝަރީޢަތްކުރުމާބެހޭ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް ނެރެފައިވާ އަމުރެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތުން އެދޭގޮތް:

7. ދައުލަތުން އެދިފައިވަނީ، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2025/1473 (23 ޖުލައި 2025) ކޯޓު އަމުރަކީ ބާޠިލުއަމުރެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ހުސައިން ސާލިމުގެ ބަންދުމުދަތު އަލުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅުއްވުމަށް ދިވެހި ފުލުހުންގެ ދިރުވުމުން ދަށުކޯޓުން ހުށަހަޅައިދިނަމަ، އެކަށީގެންވާ އަވަސް މުއްދަތެއްގައި ބަންދުގެ ގޮތެއް ނިންމުމަށް އަމުރުކޮށްދިނުމަށެވެ.

ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކައިގެ ޚުލާސާ

8. އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާގެ ތަފްސީލުގައި ދައުލަތުން އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކޮށްފައިވެއެވެ.

8.1 ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އާއި، އެ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޝަރީޢަތްކުރުމާބެހޭ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ބަލާއިރު، ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހާ ކުށްކޮށްފައިވާކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މިންވަރަށް ހެކި ހުރެއްޖެނަމަ، އަދި ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވާ ފަދަކަމަށް

ބެލެވޭނަމަ، އެ މީހަކީ ބަންދުކުރަންޖެހޭ މީހެއްކަމަށެވެ. މިއީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ސަބްރީ އިބްރާހީމް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް[7] ޤަޟިއްޔާގައިވެސް ޝަރަހަކޮށްދީފައިވާ ކަންކަން ކަމަށެވެ.

8.2. ދައުލަތުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރާއި 4 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ކަންކަން މި މައްސަލައިގައި ފުރިހަމަވާކަމަށެވެ. މި މައްސަލައިގައި ފުރިހަމަވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފުރިހަމަވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ފުރިހަމަވާ [illegible].

9. އިސްތިއުނާފީ [illegible] ޤަވާޢިދުގައި އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކޮށްލަމެވެ.

9.1. ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. [illegible][8] ޤަޟިއްޔާގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުށަހަޅާފައިވާ ކަމަށެވެ.

---

[7] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/93 ޝަރީޢަތް

[8] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/51 ޝަރީޢަތް

9.2. [illegible] ގޭގެއް ނިންމާ މަޖިލީހަކަށް [illegible] ކުޑަ [illegible] ތެރޭގައި ގޭގެއް ނިންމާ މަޖިލީހަކަށް ވާތީ، ނިންމުމަށް [illegible] ސަބަބު [illegible] [illegible] [illegible] ކަމަށެވެ. އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ އަމުރުގައި [illegible] ސަބަބު [illegible] ކަމަށެވެ.

9.3. މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުރުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރުން [illegible] އެނގެއެވެ.

9.4. މައްސަލައިގައި ހުރުން ތަކެތީގެ [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރައްވާ އަމުރުގައި [illegible] [illegible] މައްސަލައިގައި ހުރުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުރުން [illegible] [illegible] [illegible] ހުރުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 4 ވަނަ ނަންބަރުން [illegible] އެނގެއެވެ.

އިސްތިއުނާފު ހައްލުވާ ގޮތުގެ ޚުލާޞާ:

10. އިސްތިއުނާފު ހައްލުވާ ގޮތުން އެދިފައިވަނީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2025/1473 [illegible] އަމުރަށް، ސަބަބު އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލާ ޚިލާފަށް ނެރެފައިވާ އަމުރަކަށްވާތީ، އެ އަމުރު ބާޠިލުކޮށްދެއްވުން [illegible] ނެތްކަމަށް [illegible]

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތައް:

11. މި މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްތިއުނާފުގެ ގޮތުން ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ހަވާލުން މި މައްސަލައިގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. محمد[9] ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ ދަށުކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުގެ އިޖްތިހާދުގެ ތެރެއިން އިސްތިއުނާފަށް ކޯޓަށް [illegible] [illegible] ދައުލަތުން [illegible] ކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއަށް ނަޒަރުކުރުން [illegible].

12. މި ހުށަހެޅުމަށް ރައްދުދެމުން ދައުލަތުން ބުނެފައިވަނީ، ކޮންމެ މައްސަލައެއްގައި ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. محمد[10] ޤަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން ކަނޑައެޅިގެން ނުކުތާ ހުށަހަޅާއިރު ބަޔާންކުރަންޖެހޭނެކަމަށެވެ. އެހެންނަމަވެސް، އެ ޤަޟިއްޔާގައިވާ ކަންކަމަށް ބަލާއިރު ދަށުކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރު ގޮތް ނިންމުމަށް [illegible] [illegible] ބިނާކޮށްގެން [illegible] [illegible] ނުކުތާ [illegible] ބުނެފައެވެ.

13. [illegible]، އިސްތިއުނާފު ބިނާކޮށްފައިވާ [illegible] ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަން [illegible] އެ މައްސަލައެއްގެ [illegible] [illegible] ކަންކަން [illegible] ދަށުކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރު އިޖްތިހާދުކުރި ގޮތް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ [illegible] މައްޗަށް ކަމަށްވާތީ، އެ އިޖްތިހާދު ބޭނުންކުރި ގޮތުގެ މައްޗަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުގެ ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި މި ފަދަ ބަޔާންތަކުން، ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. محمد[11] ޤަޟިއްޔާގައި [illegible]. [illegible] އިސްތިއުނާފުގައި ހުށަހަޅާނަމަ، އެފަދަ [illegible]، އަދި މައްސަލައަކީ އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible] މައްސަލައެއްކަން ކޯޓަށް [illegible] އިސްތިއުނާފު ހުށަހަޅާ ފަރާތުގެ ޒިންމާއެކެވެ. އިސްތިއުނާފު

---

[9] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/51 ޤަޟިއްޔާ

[10] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/51 ޤަޟިއްޔާ

[11] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/51 ޤަޟިއްޔާ

ނުކުތާގައިވާ ހުކުމްކުރުން ބިނާކުރާ އަސާސަކީ ފަސްޖެހޭގޮތުގެ އިލްތިޒާމު ބަޔާންކޮށްފައިވާގޮތް ނުކުރެވޭގޮތުން ކަމަށްވާނަމަ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް ވ. އަޙްމަދު[12] ގަޟިއްޔާގެ 15 ވަނަ ޕެރެގްރާފުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ 4 (ހަތަރެއް) ޝަރުތުގެ ތެރެއިން އެ މައްސަލަ ފުރިހަމަ ވާނެގޮތުގެ އިތުބާރު ނުކުރެވޭގޮތް ކޮންމެ ކަމަކަށްވިޔަސް އިސްތިއުނާފު ފާޅުކުރުން އެކަށީގެންވާ ގޮތުގައި އަދާނުކުރެވުނުކަމަށް ވީ ހާލަތުގެ ސަބަބު ކޯޓަށް ސާބިތުކޮށްދޭން އެނގޭ އިންޓަރނަލް ޕްރޮސެސް ހިމެނޭ އަދި އިތުރު ފަރާތެއް ވ. ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް[13] ގަޟިއްޔާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. މިގޮތުން، މިގޮތަށް އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅުމުގައި އަމަލުކުރަންޖެހޭ ގޮތްތަކަށް އިސްތިސްނާއެއް ދެވިފައިވާ ގޮތްތައް ބަޔާންކޮށްފައެވެ.

14. މައްސަލަތަކުން ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްތިއުނާފު ފޯމުން ބަޔާންވެ، އެންމެ އެދުމަށް ގެންގުޅެ، އެއްވެސް ފުރުޞަތެއް، ބޭނުންކުރަމުން ކަންކަން ފުރުޞަތުދެވިގެން އަދާނުކުރެވޭ ނުކުރެވިގެން. ނަމަވެސް، ޖުމްލަ ގޮތެއްގައި އިސްތިއުނާފު ފޯމުގެ، ސަބަބުތަކެއް ދެނެވުނު ފިޔަވަޅު، ސަބަބުތަކުން ކޮންމެވެސް ސާބިތުވާނަމަ ގެއްލުން ދެނެވުނު ފިޔަވަޅުތަކަށް ނަޒަރުކޮށް، ހުށަހެޅިފައިވާ އިސްތިއުނާފު ބުނު ގޮތުން ކަނޑައެޅިގެންދާނެ އެހެން ދެނެވޭ.

15. މައްސަލާގެ މުއްދަތު ބަލައި، ޝަރީޢަތް ނިންމަމުން ހުށަހެޅިފައިވާ އެއް ފުރުޞަތު ހުށަހެޅި ފޯމުގައި ފާހަގަކުރައްވާފައިވާ ކަންކަމަށް ދިރާސާކޮށް ތަޙުޤީޤުކުރުމުގައި ގޮތެއް ހުށަހެޅި ބަލާލެވޭ. ވަކިން ފާޅުކުރެއް ސަބަބުތަކުން ލިބޭ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރާއި 4 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ކަންކަން މި މައްސަލައިގާ ފުރުޞަތުވާ ކަމަށް ދެނެ ފުރުޞަތުގެ ހުށަހެޅުން ހުށަހެޅުމުން އެކަށީގެން ދިރާސާކޮށްފައި ނުވާކަމެވެ.

16. އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ ނިންމުމުގައި ބަލައިން ޝަރީޢަތް ބަންދުން ދުރުކޮށްފިން އަމުރުކުރި ސަބަބު ކަމަށް ބަލާފައިވަނީ އަސާސީގޮތުން ހުށައެޅެނީވެ.

---

[12] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2020/SC-A/51 ގަޟިއްޔާ.

[13] ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2023/HC-B12/14,16 ގަޟިއްޔާގެ 15 ވަނަ ޕެރެގްރާފު.

"ތުހުމަތުކުރެވޭ މީހަކަށް [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] ބަންދުގައި [illegible]."

17. މި މައްސަލައިގައި މީގެކުރިން ހުސައިން ސާބިތު ބަންދުކުރުމަށް އަމުރުކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން އެންމެ ފުރަތަމަ ހުސައިން ސާބިތު ބަންދުކުރުމަށް ކޮށްފައިވާ އަމުރުގައި [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރާ ހަވާލާދީ މީނާއަށް ފުރިހަމައަށް [illegible] ބަންދުގައި ގިނަ އަދަދަކަށް މަސްތުވާތަކެތި [illegible] ތުހުމަތުކުރެވޭ [illegible] މީނާ ކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ. އަދި އެ މާއްދާގެ 4 ވަނަ ނަންބަރާ ހަވާލާދީ ގިނަ އަދަދެއްގެ މަސްތުވާތަކެތި ([illegible] [illegible]) [illegible]، ޖިނާއީ [illegible] މައްސަލައެއްގެ [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ.[14] އަދި ހަމަ އެ [illegible] ނަންބަރުގައިވާ [illegible] [illegible]، ހުސައިން ސާބިތު 15 (ފަނަރަ) ދުވަހަށް ބަންދުކުރުމަށް އިތުރު އަމުރެއް ކޮށްފައިވެއެވެ.[15]

18. ވީމާ، ހަމަ އެ މާއްދާތަކާ ހަވާލާދީ، ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުސައިން ސާބިތު [illegible] އެދި ހުށަހެޅުމުން، ހުސައިން ސާބިތާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އަދި މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަންދުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އަދި، [illegible] ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 13 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 3 ވަނަ ނަންބަރާއި 4 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. ހުސައިން ސާބިތާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

---

[14] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2025/1313 އަމުރު.

[15] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2025/1344 އަމުރު.

ކުރެވި [illegible] [illegible] އަމުރުން އެނގެން ނެތެވެ. މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފުކުރެވިދާނެ އަމުރުން ސާބިތު ނުވެއެވެ.

19. އެހެންކަމުން، މި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ކަންތައްތަކަށް ބަލާއިރު، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެ ސަބަބުތައް ހުރިކަމަށް ކުރިން ބެލިޔާއިރު، އެކަން [illegible] ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް [illegible] [illegible] އެނގެން [illegible]، ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް ނިންމި ނިންމުން ބަދަލުކުރަން ކޯޓަށް ނުފެނެއެވެ.

މައްސަލަ ނިންމަން ފެނުނު ގޮތް:

20. ބުނެވިދިޔަ ސަބަބުތައް އެފަދައިން ހުކުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2025/1473 (23 ޖުލައި 2025) ކޯޓު އަމުރަކީ [illegible] ކަނޑައަޅައި، މިއަދުން ފެށިގެން 2 (ދެ) ދުވަހުގެ [illegible] ހުސައިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައެޅުމަށް އެދި ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުގެ ފަރާތުން ދަށުކޯޓަށް ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އެކަށީގެންވާ އަވަސް މުއްދަތެއްގައި [illegible] ގޮތެއް ނިންމުމަށް އަންގައި މައްސަލަ ނިންމަން ފެނެއެވެ.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]:

21. މި މައްސަލައިގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] [illegible]:

22. އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ [illegible] ބަލާއިރު، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތްތައް ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ޖެހޭ ސަބަބެއް އޮތްކަމަށް [illegible] [illegible] ސަބަބު، އެކަށީގެންވާ [illegible] އެކު [illegible].

23. ދައުލަތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފުގައި ނުކުތާއަށް ބަލާއިރު، އިސްތިއުނާފު ރައްދުވާ ފަރާތް ބަންދުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭ ސަބަބެއް އޮތްކަމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުފެނެއެވެ. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުފެނެއެވެ. ދައުލަތުގެ އިސްތިއުނާފު [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

24. [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible][16] [illegible] ސަބަބުން ކޯޓުގެ ހުކުމަށް ނުވަތަ ނިންމުމަށް އަސަރު ފޯރުވި އިޖުރާއީ [illegible] އިޖުރާއެއް ކަމުގައިވާތީ، މި [illegible] [illegible].[17]

25. ވީމާ، ބަންދާމެދު ދަށު ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރު ނިންމާ ނިންމުމެއް އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހަޅަން ވާނީ، ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމުގައި، ގާނޫނީ މިންގަނޑުތަކަށް ނުވަތަ ގާނޫނު ތަޠްބީޤު ކުރުމުގައި ނުވަތަ ގާނޫނު ތަފްސީރުކުރުމުގައި ކުށެއް ހިނގައިފާނެ ކަމަށް ނުވަތަ ކޯޓުގެ ނިންމުމަށް އަސަރުކުރުވަނިވި އިޖުރާއީ ގޯހެއް ހިނގާފައިވާކަމަށް ގަބޫލުކުރަނިވި އެކަށީގެންވާ ސަބަބުތަކެއް ހުރިކަމަށް ހަމަ [illegible] ވެސް ގަބޫލުކުރެވިގެންނެވެ. އެއްވެސް ހާލަތެއްގައި، އިސްތިއުނާފަކީ [illegible] ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް [illegible] [illegible] ފުރުސަތެއް ކަމުގައި ދީގެންނެއް ނޫނެވެ.

26. އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާ ބިނާކޮށްފައި ވާނީ، ގާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމުން [illegible] އެ މައްސަލައެއްގެ [illegible] [illegible] ކަންކަމުން [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރު އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ [illegible][18] [illegible] [illegible]، އިސްތިއުނާފު

---

[16] ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރުޢީ ނިޒާމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 43 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިސްތިއުނާފީ ސަބަބުތަކަކީ.

(1) [illegible]

(2) [illegible]

(3) [illegible]

(4) [illegible]

[17] ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރުޢީ ނިޒާމުގެ ޤާނޫނު)ގެ 43 ވަނަ މާއްދާ

[18] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 2022/SC-A/51 ޤަޟިއްޔާގެ 15 ވަނަ ޕެރެގްރާފު

ޙައްޤުވާ ފަރާތުގެ [illegible] ކޭހެއް ނިންމުމުގައި ތަޚާރުޖުގެ [illegible] ހިޔާރުކުރި ގޮތުގެ ތެރެއަށް ވަންނަން [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި އިސްތިއުނާފުގައި ދައުލަތަށް ދެއްކިފައިވާ ކަމަށް އަޅުގަނޑުމެން އެއްބަސް ނުވެވެއެވެ.

27. ވީހެންވެ އަހުރެން ދެކެނީ އިސްތިއުނާފުކޮށްފައިވާ އަމުރު ބާޠިލުކުރާނެ ތަނެއް ނެތް ކަމަށެވެ.

ހުކުމް:

ދެންފަހެ، ބަޔާންވެދިޔަ ސަބަބުތައް އެހެން ހުރުމުން، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-J/MA/2025/1473 (23 ޖުލައި 2025) ކޯޓު އަމުރަކީ ބާޠިލު އަމުރެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މިއަދުން ފެށިގެން 2 (ދޭއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ހުސައިން ޝާހިދުގެ ބަންދާމެދު އަލުން ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމަށް އެދި ދިވެހި ފުލުހުންގެ ޚިދުމަތުން [illegible] [illegible] [illegible]، އެކަށީގެންވާ އަވަސް މުއްދަތެއްގައި ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް އަންގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ މި ބެންޗުގެ ފަނޑިޔާރުންގެ އެއްބަސްވުމުން ހުކުމް ކޮށްފީމެވެ.

މި މައްސަލަ ބަލައި ހުކުމް ކުރީ:

ފަނޑިޔާރު ހުޒައިފާ މުޙައްމަދު

ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު [illegible]
(ރިޔާސަތު)

ފަނޑިޔާރު [illegible]